

REPUBLIKA SLOVENIJA
KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
PO NEFORMALNEM ZASEDANJU EVROPSKEGA SVETA
Lizbona, 19. oktober 2007

Lep pozdrav vsem skupaj!

Medvladna konferenca je potrdila predlog evropske reformne pogodbe. S tem je končano večletno naporno delo. Kaže, da bomo uspešni v drugem polčasu. Do končne ocene te uspešnosti je treba počakati še na zaključek postopkov ratifikacije, ki bodo potekali v naslednjem letu. Ni nujno, da se takrat ne bo nič zapletlo. To bo napeto obdobje. Prva polovica tega obdobja spada v čas slovenskega predsedovanja, zato je to naš izziv. Osebnostno verjamem, da bo tudi končni rezultat dober, uspešen in da bo z začetkom leta 2009 Evropska unija dobila nov dokument, novo podlago, ki jo v tem trenutku potrebuje.

Spremljanje poteka ratifikacij v prvi polovici naslednjega leta bo seveda ena od prioritet slovenskega predsedovanja Evropski uniji. Veliko pozornosti in energije bomo usmerili v to prioriteto, ker je to ključno. Šele potem, ko bo pogodba stopila v veljavo, bomo lahko podali zaključno oceno neformalnega vrha danes v Lizboni in medvladne konference oziroma celotnega navora, ki je bil vložen v to, da Evropska unija dobi novo podlago na začetku 21. stoletja.

Vsebinsko je reformna pogodba ohranila praktično vse rešitve iz teksta evropske ustavne pogodbe. Tisto, kar manjka, je pomembno, ne pa strateško pomembno. Lahko rečemo za reformno pogodbo - kot smo dejali za tekst evropske ustavne pogodbe, ki ga je Slovenija ratificirala med prvimi - da gre za dober, učinkovit kompromis med političnimi ambicijami in politično realnostjo. S tem, da so politične ambicije in politična realnost seštevek sedemindvajsetih različnih ali pa deloma različnih ambicij ter sedemindvajsetih različnih političnih realnosti, ker ima EU tudi toliko držav članic, ki imajo vsaka svojo politiko, svoje javnosti in so samo deloma integrirane.

Strateško gledano je ta evropska reformna pogodba uspešen zaključek procesa, ki se je začel s padcem berlinskega zidu in nadaljeval z veliko širitvijo, katere del je bila tudi Slovenija. Šele potem, ko bo ta pogodba uveljavljena, bomo lahko govorili o tem, da je po teh spremembah in po tej širitvi Unija notranje, vsaj toliko oziroma bolj učinkovita kot tedaj, ko jo je sestavljalo dvanajst oziroma petnajst držav članic.

Drugi pomemben zaključek, ko gre za ocenjevanje kaj ta reformna pogodba pomeni, je vprašanje, ali je Evropska unija v tem trenutku pripravljena na izzive globalizacije. V veliki meri ta pogodba prinaša podlago, ki jo Evropska unija potrebuje za to, da bo uspešno odgovarjala na izzive globalizacije. Pravzaprav je - deloma načrtno deloma slučajno - ta evropski vrh bil sestavljen iz dveh delov, ki sta vsebinsko zelo povezana. Šele na tej podlagi, ko je bil dosežen dogovor o vsebini reformne pogodbe, je bila možna realna razprava tudi na drugem delu neformalnega Evropskega sveta, kjer se je govorilo o drugem ciklu Lizbonske strategije, katerega osnovni namen je, da Evropska unija iz časov, ko se je globalizaciji prilagajala, preide v čas, ko bo globalizacijo sooblikovala. To je bil ključni moto razprav na

današnjem neformalnem vrhu. Te razprave so bile seveda veliko bolj optimistične, ker je bil včeraj ponoči oziroma danes zgodaj zjutraj dosežen dogovor o vsebini reformne pogodbe.

Drugi cikel uresničevanja Lizbonske strategije – dokončno bomo smernice začrtali naslednje leto marca – bo imel osnovni namen ravno postaviti spet Evropsko unijo v globaliziran svetovni prostor kot vodilnega dejavnika. Zato, da Evropska unija to uspe, bo potrebno na vseh štirih stebrih, ki so vse od leta 2005 del temeljne zgradbe Lizbonske strategije, dodati določene opeke, določene zidake. Ravno v času, v katerega pade tudi slovensko predsedovanje, se bo to zidanje začelo.

Če na kratko povzamem, zakaj je ta neformalni evropski vrh v Lizboni oktobra 2007 pomemben. Še posebej pomemben za Slovenijo, zakaj je dosežen dogovor predvsem okrog reformne pogodbe za nas še posebej pomemben. Odločitve, ki so bile sprejete, so seveda pomembne za celotno Evropsko unijo, za vse članice. Slovenija je del Evropske unije, zato smo del tega splošnega zadovoljstva nad doseženimi rezultati. Še posebej smo lahko zadovoljni z napredkom pri pridobivanju nove institucionalne podlage Evropske unije za prihodnost, zaradi tega, ker je Slovenija del te nove strukture - razširjene Evropske unije, ker je prišla na novo v Evropsko unija in tudi ker sodi med manjše države članice. Za nove države članice in manjše države članice je še posebej pomembno, da so pravila igre jasna, čim bolj natančna, ker na ta način lažje uresničujemo svoje interese na pravni podlagi. Slovenija je od prvega januarja letos tudi del evro-območja, je članica evropske monetarne unije. Rešitve iz reformne pogodbe gredo v smeri večje integracije. Evro-območje je primer takšne tesnejše integracije znotraj Evropske unije. Zaradi tega je lahko Slovenija kot del tega notranjega kroga seveda zadovoljna z rešitvami, ki te usmeritve podpirajo.

Nenazadnje je rešitev, do katere smo prišli, zelo pomembna tudi z vidika slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije v naslednjem letu. S tem, ko smo prešli ta problem, ko bomo tekom našega predsedovanja predvsem spremljali proces ratifikacije, ne bomo pa zaposleni z usklajevanjem morebitnih dodatnih odprtih vprašanj, se odpira prostor za to, da se Slovenija v času predsedovanja vsebinsko bistveno bolj posveti Lizbonski strategiji - oblikovanju drugega cikla Lizbonske strategije in zunanje-političnim izzivom, ki jih - vse kaže - v tem času ne bo manjkalo. Ob robu tega neformalnega vrha je bilo sicer tudi več drugih razprav - o tem pa bo povedal kolega zunanji minister dr. Dimitrij Rupel.

Hvala lepa.